

Ireneusz Fura

Zadania a możliwości jednostki dowodzenia poziomu taktyczno-operacyjnego

Obronność - Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej nr 3, 55-64

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

AUTOR
płk dypl. Ireneusz Fura

RECENZENT
dr hab. Józef Janczak

ZADANIA A MOŻLIWOŚCI JEDNOSTKI DOWODZENIA POZIOMU TAKTYCZNO-OPERACYJNEGO

Wprowadzenie

Aktualna koncepcja Wojennego Systemu Dowodzenia SZ nie przewiduje przedstawianej struktury dowodzenia jednostkami wojsk lądowych, lecz trwające prace nad nowymi rozwiązaniami strukturalnymi SZ RP wymuszają konieczność rozważenia różnych wariantów dowodzenia operacją obronną. Możliwość zabezpieczenia funkcjonowania jednego z kluczowych dowództw jest sprawą niezwykle ważną, wymagającą dogłębnych analiz przewidywanych zadań stających przed Dowództwem Komponentu Lądowego (bądź dowództwa o podobnych zadaniach) oraz jego możliwości zabezpieczenia pod względem funkcjonowania systemu łączności i informatyki. Jest to złożone zadanie dla zespołu (zespołów) specjalistów, natomiast materiał ten może być inspiracją do przemyśleń w zakresie perspektywicznych zadań, struktur jednostki wsparcia (dowodzenia), jej wyposażenia w sprzęt specjalistyczny oraz ewentualnych kierunków prac koncepcyjnych w tym zakresie.

Konflikty zbrojne ostatniej dekady w szczególny sposób wykazują znaczenie informacji na współczesnym polu walki. Nie oznacza to, że w przeszłości nie przykładano należytej wagi do jej znaczenia. Informacja o przeciwniku, o własnych możliwościach (zdolnościach) bojowych zawsze odgrywała kluczowe znaczenie. Aktualnie w dążeniu do funkcjonowania w środowisku sieciocentrycznym każdy dowódca oczekuje na terminowe i wiarygodne dane pozwalające na właściwe zaplanowanie, zorganizowanie i prowadzenie działań bojowych.

W dobie powszechnej już informatyzacji systemu dowodzenia, rozległości terenu ewentualnego konfliktu, możliwości oddziaływania ogniowego i elektronicznego przeciwnika konieczne wydaje się przeanalizowanie zadań, roli, a co za tym idzie, możliwości ich realizacji przez jednostki wsparcia dowodzenia każdego poziomu dowodzenia.

Dotychczasowe doświadczenia w zakresie wykorzystania jednostek wsparcia dowodzenia wojsk lądowych wykazują, że istnieje wiele aspektów nierozwiązanych bądź jeszcze niedopracowanych szczegółów, które mogą rzutować na ich funkcjonowanie w warunkach bojowych.

Niniejszy artykuł dotyczy jedynie jednostki wsparcia dowodzenia (jednostki dowodzenia) szczebla taktyczno-operacyjnego zabezpieczającej funkcjonowanie Dowództwa Komponentu Lądowego (DKL). Jest to materiał dyskusyjny, prezentujący własne przemyślenia wynikające z analiz wielu ćwiczeń i treningów na poziomie taktyczno-operacyjnym.

Wszystkie zawarte przemyślenia uwarunkowane są założeniami obowiązującego Wojennego Systemu Dowodzenia (WSyD) z uwzględnieniem rozważań co do ewentualnej możliwości funkcjonowania organu dowodzenia, jakim może być Dowództwo Komponentu Lądowego (DKL). Aktualnie, zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami, nie jest przewidziane funkcjonowanie DKL w strukturach Wojennego Systemu Dowodzenia jako formalnego dowództwa. Należy również mieć na uwadze, że trwają w tym zakresie prace nad nowymi założeniami doktrynalnymi oraz nad nowymi założeniami WSyD, które powinny usystematyzować dotychczasowe rozwiązania tych zagadnień.

Z przyczyn oczywistych nie można przedstawiać szczegółów w tym zakresie, natomiast należałoby się zastanowić nad niektórymi aspektami istotnymi dla omawianego tematu.

Stanowisko dowodzenia stacjonarne czy mobilne?

Należy się chyba zgodzić z tezą, że zadania jednostki dowodzenia powinny wynikać z przewidywanych zadań Dowództwa Komponentu Lądowego (DKL), a co za tym idzie, powinny być zbieżne z celem działania (funkcjonowania) SD DKL. Zapisy w aktualnych dokumentach doktrynalnych WSyD¹ przewidują funkcjonowanie różnych rodzajów stanowisk dowodzenia, które mogłyby stanowić bazę do określenia rodzaju SD DKL. Biorąc pod uwagę dotychczasowe rozważania na temat rozwiązań w zakresie systemu dowodzenia SZ, można założyć, że stanowisko takie powinno mieć charakter mobilno-stacjonarny, co oznacza, że może ono być rozmieszczane w obiektach, które nie są w pełni przygotowane i dostosowane do potrzeb dowodzenia, a mobilne środki łączności i informatyki stanowią główną bazę w zakresie zaspokojenia potrzeb dowodzenia na usługi teleinformatyczne. Oczywiście należy wykorzystywać stacjonarną infrastrukturę telekomunikacyjną (resortową lub innych operatorów, przystosowaną na potrzeby operacji obronnej). Takie rozwiązanie wydaje się celowe, gdyż w Polsce nie znajdziemy obiektów stacjonarnych, w których rozmieszczenie SD KL będzie dawało gwarancję bezpieczeństwa przed jego rozpoznaniem, oddziaływaniem elektronicznym, a tym samym obezwład-

¹ *Instrukcja organizacji i funkcjonowania Wojennego Systemu Dowodzenia Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, Szt. Gen., 1619/2009.*

nieniem lub zniszczeniem. Tak więc należy dążyć do zbudowania takiej struktury jednostki dowodzenia, aby mogła zapewnić funkcjonowanie SD KL w warunkach skrajnie niekorzystnych pod względem infrastruktury obiektów.

Ile stanowisk dowodzenia DKL i jakie?

Zarówno przewidywana dynamika działań Komponentu Lądowego, jak i rozpoznanie i oddziaływanie elektroniczne oraz ogniowe przeciwnika wymuszać będą na dowódcy KL ciągłą zmianę położenia stanowiska dowodzenia. Dotychczasowe ćwiczenia i treningi sztabowe wykazują, że niezbędne będzie utrzymanie trzech rodzajów stanowisk dowodzenia szczebla taktyczno-operacyjnego. Byłyby to:

- Główne Stanowisko Dowodzenia (SD DKL);
- Zapasowe Stanowisko Dowodzenia (ZSD DKL);
- Wysunięte Stanowisko Dowodzenia (WSD DKL).

O ile zasady funkcjonowania SD DKL nie budzą raczej żadnych wątpliwości, to już takie zasady nie są jednoznaczne dla ZSD DKL.

Zakłada się, że ZSD DKL służyć ma monitorowaniu sytuacji operacyjnej, którą dowodzi Dowódca KL z głównego SD DKL. Zakłada się również, że personel ZSD DKL powinien być gotowy do przejęcia dowodzenia Komponentem Lądowym w przypadku częściowego lub całkowitego obezwładnienia głównego SD DKL. Jest to bardzo zasadne, ale za tym powinny być sprecyzowane zasady funkcjonowania tych stanowisk, obsady operacyjnej, zasady zabezpieczenia bojowego, logistycznego itp. W wielu dokumentach rozkazodawczych oraz instrukcyjnych nie precyzuje się powyższych danych. Bardzo często spotkać można opinie, że na ZSD DKL należy pozostawić ok. 4–6% obsady głównego SD, co powinno być wystarczające do realizacji powyższego zadania. Wydaje się jednak, że jest to zdecydowanie zbyt duża dysproporcja liczby personelu, który podczas prowadzenia operacji w ekstremalnie niekorzystnej sytuacji powinien być gotowy do przejęcia realnego dowodzenia Komponentem Lądowym na ZSD DKL. O ile można przyjąć, że ta liczba personelu na ZSD DKL będzie mogła monitorować przebieg operacji, to w przypadku konieczności przejęcia dowodzenia operacją wydaje się to wątpliwe. Pomimo założenia, że nawet część obsady organu dowodzenia z SD DKL zdoła dotrzeć na ZSD DKL to i tak należy się liczyć z wieloma problemami z odtworzeniem zdolności ZSD DKL do realizacji zadań bojowych. Dlatego też wydaje się zasadna konieczność rozpatrzenia wariantu: ok. 70% personelu na SD DKL i ok. 30% na ZSD DKL. Takie proporcje powinny umożliwić realizację zadań zarówno na głównym, jak i na zapasowym stanowisku dowodzenia.

Nie budzą raczej wątpliwości rola i zadania WSD DKL. Stanowisko to byłoby rozwijane doraźnie, zgodnie z decyzją Dowódcy KL. Skład WSD DKL byłby ustalany doraźnie, zgodnie z potrzebami taktycznymi na danym kierunku operacji obronnej. Ważne jest, aby dowódca jednostki dowodzenia DKL już wcześniej miał przygotowane podstawowe elementy WSD DKL w ramach realizacji zadań poza SD KL (pojazdy specjalne łączności, mobilne miejsca pracy, urządzenia zasilające, itp.). Szczególnego znaczenia nabiera system procedur uruchamiających proces formowania WSD DKL. Procedury powinny być znane osobom funkcyjnym WSD DKL i wielokrotnie sprawdzane w czasie „P” oraz już w czasie funkcjonowania SD DKL.

Reasumując, należy pamiętać, aby przyjęte struktury wewnętrzne stanowisk dowodzenia w pełni odpowiadały celom działania poszczególnych stanowisk. Ważne jest, aby podtrzymanie funkcjonowania stanowiska dowodzenia było w pełni adekwatne i skorelowane z jego realnymi możliwościami działania.

Funkcjonowanie systemu łączności informatyki podczas prowadzenia operacji obronnej przez Komponent Lądowy

Dotychczasowe założenia doktrynalne zakładają, że obrona stanowić może jeden z podstawowych rodzajów walki Komponentu Lądowego. Choć może być działaniem zamierzonym lub wymuszonym to zawsze zasadniczym jej celem będzie uniemożliwienie przeciwnikowi opanowania terenu, rozbicie zgrupowań uderzeniowych i załamanie jego natarcia oraz przejęcie inicjatywy².

Aktualna struktura Sił Zbrojnych RP wymaga dogłębnej analizy możliwości ich wykorzystania w aspekcie liczebności, wyposażenia, wyszkolenia, a także zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami doktrynalnymi w ramach Sojuszu NATO. Należy liczyć się przede wszystkim z tym, że działania bojowe Komponentu Lądowego będą miały charakter ogniskowy, na określonych kierunkach operacyjnych. W takim wypadku szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania obrony manewrowej, polegającej na rozbiciu zasadniczych sił nacierającego przeciwnika w głębi własnego ugrupowania, której celem byłoby osłabienie i wyhamowanie natarcia przeciwnika, przejęcie inicjatywy i rozbicie jego sił w głębi obrony.

Należy również liczyć się ze stosowaniem lokalnie obrony pozycyjnej skupiającej się głównie na utrzymaniu terenu. Celem takiej obrony byłoby utrzymanie ważnych rejonów lub też załamanie natarcia przeciwnika w głównym pasie obrony.

² Regulamin działań Wojsk Lądowych, DWLąd, Wewn. 115/2008.

Przedstawione modele rodzajów obrony, w których stosowane są elementy statyczne i dynamiczne, będą mieć decydujący wpływ na sposoby wykorzystania jednostki dowodzenia DKL podczas prowadzonej operacji obronnej. Szerokość i głębokość obszaru obrony w sposób oczywisty wymusza weryfikację dotychczasowego spojrzenia na zasady i sposoby zapewnienia funkcjonowania systemu dowodzenia. System łączności stanowi jeden z podstawowych elementów systemu dowodzenia, a tym samym jest niesłychanie wrażliwy na zmiany sytuacji operacyjnej walczących wojsk.

W tym miejscu należy przyrzeć się założeniom doktrynalnym w zakresie przyjętych zasad funkcjonowania systemu łączności i informatyki Komponentu Lądowego.

Niezwykle istotnym założeniem jest przyjęcie zasady, że głównym podsystemem łączności na potrzeby operacji obronnej będzie podsystem stacjonarny resortu ON, wzmocniony elementami podsystemu polowego oraz wydzielonymi traktami telekomunikacyjnymi innych operatorów krajowych. Jest to słuszne rozwiązanie, lecz z pewnymi ograniczeniami. Niewątpliwie wykorzystanie na szeroką skalę systemu stacjonarnego zapewni między innymi skrytość relacji łączności czy bezpieczeństwo przesyłanych informacji. Wątpliwa natomiast będzie żywotność takiego systemu. Należy zastanowić się, czy tego typu system nie jest podobny do już znanych założeń z końca lat 30. ubiegłego wieku. Wówczas również oparto się przede wszystkim na wykorzystaniu dalekosiężnych linii transmisyjnych, a zaniedbany został rozwój innych środki łączności. Oczywiście musimy wziąć pod uwagę kosmiczną wręcz różnicę technologiczną. 70 czy 80 lat temu mieliśmy do czynienia z ubogą technologią analogową, a obecnie dysponujemy zaawansowanymi technologiami cyfrowymi, które całkowicie zrewolucjonizowały funkcjonowanie systemów łączności i informatyki.

Należy wziąć pod uwagę również obszar, w jakim prowadzona będzie operacja obronna, dynamikę działań, ewentualne zniszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej kraju. Nie można już mówić o ugrupowaniu linearnym. Niesłychanie ważne będą odległości między podległymi wojskami, sąsiadami, dowództwami itp. Wreszcie kluczowy będzie skład bojowy Komponentu Lądowego. Należy liczyć się z tym, że wszystkie jednostki wojsk lądowych wraz z wydzielonymi jednostkami innych rodzajów sił zbrojnych będą tworzyć ten najliczniejszy element walczących wojsk.

Wydaje się błędne twierdzenie o możliwości zabezpieczenia funkcjonowania dwóch stanowisk dowodzenia KL (SD i ZSD DKL) jednostką dowodzenia KL w sile batalionu dowodzenia.

Obecne wyposażenie batalionów dowodzenia szczebla taktycznego oparte jest głównie na radiostacjach KF, terminalach satelitarnych oraz aparatuwniach systemu STORCZYK (RWŁC-10T i K). Niewątpliwie jest to sprzęt o wysokich parametrach transmisyjnych i komutacyjnych. Systematycznie modernizowany daje naprawdę duże możliwości przy budowie przestrzennego systemu łączności Komponentu Lądowego. Aparatuwnie

systemu STORCZYK mogą być przeznaczone do dowiązania się do określonych punktów dostępowych do stacjonarnego podsystemu łączności resortu ON, budowy kierunków radioliniowych oraz budowy polowego, przestrzennego systemu łączności.

Jednak po analizie przewidywanego obszaru prowadzenia operacji obronnej KL oraz przewidywanych możliwości oddziaływania potencjalnego przeciwnika nasuwa się pytanie, czy jednostką w sile batalionu oraz posiadanym aktualnie sprzętem łączności możliwe jest zapewnienie właściwego funkcjonowania systemu łączności i informatyki KL podczas prowadzenia operacji obronnej?

Doświadczenia z przeprowadzanych w ostatnich latach ćwiczeń w Dowództwie 2 Korpusu Zmechanizowanego wykazują, że utrzymanie w stałej gotowości do działania równoległe głównego Stanowiska Dowodzenia (SD KL), Zapasowego Stanowiska Dowodzenia (ZSD KL) oraz doraźnie Wysuniętego Stanowiska Dowodzenia (WSD) nie jest możliwe siłami jednostki dowodzenia szczebla batalionu.

Wydaje się, że ewentualny konflikt zbrojny w tej części Europy, zakładając wywiązanie się Sojuszu NATO z zobowiązań V artykułu Traktatu Waszyngtońskiego, może znacznie zweryfikować dotychczasowe założenia funkcjonowania systemu dowodzenia Komponentu Lądowego. Należałoby się zatem liczyć z:

- częściowym obezwładnieniem podsystemu łączności stacjonarnej resortu ON, a przynajmniej obezwładnieniem kluczowych dla obronności państwa obiektów łączności stacjonarnej (siedziby Centrum Wsparcia Teleinformatycznego, siedzib Rejonów Wsparcia Teleinformatycznego, itp.) oraz innych obiektów mających wpływ na funkcjonowanie tego podsystemu;
- częściowym lub całkowitym obezwładnieniem systemu łączności satelitarnej;
- stosowaniem przez przeciwnika rozpoznania elektronicznego oraz zakłóceń elektronicznych na systemy radiowe Komponentu Lądowego;
- oddziaływania Grup Dywersyjno-Rozpoznawczych na stacjonarne obiekty łączności, stanowiska dowodzenia oraz Bazowe Węzły Łączności (BWŁ) jednostek KL.

W przypadku konieczności zdublowania (a taka powinna obowiązywać zasada) relacji stacjonarnego podsystemu łączności taktyczną siecią łączności przy aktualnej strukturze i wyposażeniu batalionu dowodzenia nie będzie to w pełni możliwe. Zasadnicze powody tego stanu to:

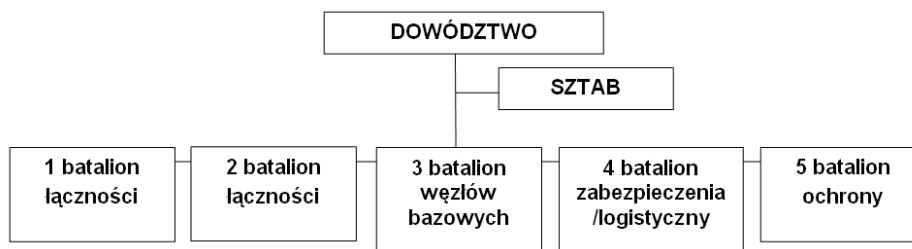
- zbyt duży obszar operacji w stosunku do możliwości budowy taktycznej sieci łączności przy pomocy posiadanego sprzętu radioliniowego;
- ograniczone możliwości zabezpieczenia bojowego, logistycznego i medycznego SD/ZSD/WSD KL przez organiczne pododdziały bdotw;
- ograniczone możliwości zabezpieczenia miejsc pracy na SD/ZSD/WSD KL przez bdotw.

Proponowane kierunki rozwoju jednostki dowodzenia KL

Wydaje się, że należy rozpatrzyć dwa warianty dalszych działań umożliwiających zapewnienie właściwego funkcjonowania systemu łączności i informatyki na potrzeby Komponentu Lądowego.

Należy przyjąć do rozważań, że jednostka wsparcia dowodzenia wyposażona będzie w dotychczas eksploatowany sprzęt radioliniowo-przewodowy i radiowy. Podstawę budowy przestrzennego systemu łączności w wariantcie pierwszym stanowią będą horyzontalne aparatownie systemu STORCZYK (RWŁC-10/T i K) bądź pozahoryzontalne aparatownie radioliniowe (troposferyczne) w wariantcie drugim. Jako sprzęt radiowy KF w obu wariantach jednostka eksploatować będzie radiostacje z rodziny HARRIS RF-5800 bądź inne, kompatybilne z cyfrowymi radiostacjami KF dotychczas eksploatowanymi w WL.

Jednostka wsparcia dowodzenia rozwijać i utrzymywać będzie w eksploatacji jednocześnie Stanowisko Dowodzenia KL oraz Zapasowe Stanowisko Dowodzenia KL. Powinna być również gotowa do doraźnego przemieszczenia i rozwinięcia Wysuniętego Stanowiska Dowodzenia KL, zdolna samodzielnie zapewnić ochronę i obronę poszczególnych stanowisk dowodzenia oraz w pełni zabezpieczać je pod względem bojowym, logistycznym i medycznym. Rozwinięte Bazowe Węzły Łączności (BWŁ) w obszarze prowadzenia operacji obronnej powinny być również w pełni zabezpieczone pod tym samym względem przez organiczną jednostkę wsparcia dowodzenia.

Źródło: opracowanie własne.

Rys. 1. Propozycja struktury organizacyjnej jednostki wsparcia dowodzenia DKL

Podstawowe zadania poszczególnych pododdziałów to:

1 bdown – budowa systemu łączności i informatyki na potrzeby Stanowiska Dowodzenia DKL;

2 bdown – budowa systemu łączności i informatyki na potrzeby Zapasowego Stanowiska Dowodzenia DKL;

3 bwł – budowa przestrzennego systemu łączności radioliniowo-przewodowej;

4 bżab – przygotowanie obiektów na potrzeby SD i ZSD DKL; przygotowanie miejsc pracy; zabezpieczenie logistyczne i medyczne SD, ZSD DKL, węzłów bazowych budowanych przez jednostkę wsparcia dowodzenia KL;

5 bdow – ochrona i obrona oraz zabezpieczenie bojowe SD i ZSD DKL, węzłów bazowych budowanych przez jednostkę wsparcia dowodzenia KL.

Powyższa propozycja jedynie w sposób ramowy obejmuje proponowaną strukturę jednostki wsparcia dowodzenia KL w stosunku do ogólnych zadań na przewidywanym obszarze kraju. Szczegółowa struktura poszczególnych pododdziałów i sztabu oraz ich wyposażenie powinny być przedmiotem odrębnych prac analitycznych właściwych zespołów specjalistów. Zakres tych prac powinien obejmować:

- analizę potrzeb operacyjnych w zakresie systemów łączności i informatyki, w tym przewidywanego obszaru operacji obronnej KL;
- możliwości taktyczne sprzętu łączności i informatyki obecnej generacji;
- przewidywane starty osobowe i sprzętowe jednostki w czasie prowadzenia operacji;
- konieczność doraźnego wsparcia specjalistami i sprzętem specjalistycznym jednostek podległych dowódcy KL w wypadku strat osobowych i sprzętowych;
- specyfikę proceduralną i sprzętową w zakresie współdziałania z jednostkami sojuszniczymi;
- konieczność zapewnienia mobilności SD, ZSD i WSD KL.

Przedstawiona propozycja struktury jednostki wsparcia dowodzenia KL może być sprzeczna z koncepcją redukcji stanów osobowych m.in. jednostek wsparcia dowodzenia. W tym momencie należy odpowiedzieć sobie na pytania: Czy aktualnie jednostki te posiadają rzeczywiste możliwości realizacji zadań na poszczególnych poziomach dowodzenia? Czy obecnie eksploatowany sprzęt, będący na ich wyposażeniu, jest adekwatny pod względem jego właściwości i możliwości, a jego ilość wystarczająca do przewidywanych zadań?

Z analizy wniosków i spostrzeżeń z ćwiczeń, które miały miejsce w ostatnich latach wynika wiele wątpliwości w tym zakresie.

Jednostki wsparcia dowodzenia wymagają gruntownej analizy pod względem porównania ich możliwości operacyjno-sprzętowych w stosunku do przewidywanych zadań.

Niewątpliwie należy rozważyć i wybrać jeden z wariantów struktury takiej jednostki. Dopuszczenie w aparaturowie horyzontalne w ilościach zapewniających pokrycie obszaru obrony KL spowoduje, że jednostka taka będzie jednostką ciężką. Tak zbudowany przestrzenny system łączności radioliniowo-przewodowy będzie trudny w zarządzaniu i kierowaniu. Wymusi jednocześnie posiadanie wyjątkowo silnych i sprawnych pododdzia-

łów zabezpieczenia i ochrony. Niezwykle trudno będzie w takim przypadku zapewnić właściwe zabezpieczenie bojowe, logistyczne, medyczne oraz ochronę i obronę elementów takiego systemu. Bazowe Węzły Łączności (BWŁ) znajdować się będą na bardzo dużym obszarze i narażone będą na różne bezpośrednie i pośrednie zagrożenia, takie jak:

- oddziaływanie Grup Dywersyjno-Rozpoznawczych (GDR) przeciwnika;
- oddziaływanie dywersyjne mniejszości narodowych;
- sabotaż;
- akty wandalizmu ze strony miejscowej lub napływowej ludności;
- ewentualne dezercje obsługi aparatu;
- choroby obsługi aparatu;
- uszkodzenia i niesprawności sprzętu wynikające z jego intensywnej eksploatacji, itp.

Liczba BWŁ uzależniona będzie od zadania, jakie otrzyma DKL. Nie mniej jednak można stwierdzić, że ten wariant nie powinien być rozwiązaniem docelowym.

Wydaje się, że w dobie braku linearnego ugrupowania, przewidywanego ogniskowego charakteru działań na bardzo dużym obszarze konieczne jest wprowadzenie na wyposażenie tego typu jednostki aparatu troposferycznych (pozahoryzontalnych). Aparatownie takie powinny znaleźć się na wyposażeniu od szczebla Dowództwa Komponentu Lądowego, poprzez szczebel dywizji, brygady do szczebla pułku włącznie. Nie wolno w tym miejscu zapominać, że pomimo wielu zalet tego rodzaju łączności, relacje łączności troposferycznej to również ryzyko ich rozpoznania elektronicznego. Wymusza to zastosowanie właściwej taktyki ich wykorzystania.

Wykorzystanie tego typu sprzętu jednak w znaczny sposób ograniczyć może stany osobowe oraz ilości sprzętu transmisyjnego jednostek wsparcia dowodzenia, a w szczególności poziomu Dowództwa Komponentu Lądowego. Pozwoli tym samym ograniczyć liczbę BWŁ oraz zapewnić transmisję sygnałów do jednostek KL na całym obszarze operacji obronnej. Znacznie prostszy stać się może proces zarządzania takim systemem łączności. Łatwiej i skuteczniej można by zapewnić zabezpieczenie bojowe, logistyczne, medyczne, a tym samym ochronę i obronę elementów tego systemu.

Wnioski

Konkludując, obecna struktura oraz wyposażenie w sprzęt łączności i informatyki nie może gwarantować wykonania zadań stojących przed pododdziałem dowodzenia poziomu DKL lub adekwatnego. Wydaje się nieodzowne dokonanie weryfikacji technologii i taktyki użycia oraz szkolenia pododdziałów dowodzenia i łączności w wojskach lądowych. Biorąc pod uwagę aktualny stan ilościowy i organizacyjny jednostek, które mogą wejść

w skład Komponentu Lądowego, ich przewidywane zadania oraz parametry przestrzenne obszaru obrony, konieczne jest zweryfikowanie struktur jednostki dowodzenia (wsparcia dowodzenia) DKL. Jednostka taka powinna być wyposażona w sprzęt transmisyjny o dużych przepływnościach traktów łączności, umożliwiający zapewnienie funkcjonowania systemu dowodzenia niezależnie od ugrupowania bojowego wojsk Komponentu Lądowego oraz w pełni samodzielna pod względem zabezpieczenia bojowego, logistycznego i medycznego (na poziomie pierwszym (I)) stanowisk dowodzenia oraz Bazowych Węzłów Łączności. Jednostka ta powinna posiadać sprzęt łączności wysoce mobilny, a także odporny na rozpoznanie i oddziaływanie elektroniczne przeciwnika. Zbudowany system teleinformatyczny nie powinien być skomplikowany w zakresie jego zarządzania. Zapewnienie tych wymagań w środowisku sieciocentrycznym jest niezwykle trudne, szczególnie w dobie wysokiego rozwoju środków rozpoznania elektronicznego oraz środków precyzyjnego rażenia. W pewnym zakresie powyższe warunki spełnić może wprowadzenie na wyposażenie pododdziałów dowodzenia sprzętu troposferycznego. Nie jest to rozwiązanie doskonałe, ale w sposób znaczący może zwiększyć efektywność systemu łączności Komponentu Lądowego. Wprowadzenie tego typu aparatowni może spowodować znaczne ograniczenie liczby aparatowni horyzontalnych w jednostce wsparcia dowodzenia, a tym samym znacząco ograniczyć stany ilościowe pododdziałów dowodzenia. Jednocześnie możliwe będzie wydatne zwiększenie zdolności zarządzania systemem łączności KL oraz realizacji zadań łączności na obszarze dużo większym niż dotychczas.

RECONNAISSANCE UNIT'S TASKS VERSUS CAPABILITIES ON TACTICAL – OPERATIONAL LEVEL

Abstract: Selected problems of a command support unit's functioning on a tactical – operational level that supports the functioning of land component command are discussed in the paper. The article is an arguable material presenting the author's own reflections resulting from analyses of numerous exercises and training on the tactical – operational level.